

מאורות שלום

עלון שבועי שע"י מוסדות קאמרנא

בעיה"ק חברון תובב"א

בנשיאות כ"ק שרן אדמו"ר שליט"א

בס"ד עש"ק פרשת בהר
 י' אייר התשע"א שנה ה' – גליון 242
 נא לא לקרוא בזמן התפלה – טעון גניזה
 זמני הדלקת הנרות ומוצ"שק - טעון קל
 הדלקת נרות מוצ"ש

20:07	18:57	חברון
20:07	18:52	ירושלים
20:10	19:08	תל אביב
20:08	19:05	באר שבע

לע"נ שמעון עופר בן מאיר ז"ל

מאורות הפרשה

יום הילולת האדמו"ר מקאמרנא רבי יצחק אייזיק ספרין זצוק"ל זיע"א

וְסַפְּרָהּ לְךָ שִׁבְעַת שַׁבָּתוֹת שְׁנֵים עָשָׂר שָׁנִים וְהָיוּ לְךָ יָמֵי שִׁבְעַת שַׁבָּתוֹת הַשְּׁנִיִּים תִּשְׁעַ וְאַרְבָּעִים שָׁנָה (כה ח).
 ואתם אחיי תבינו מה שאמר מרן האריז"ל, ששער החמשים הוא שער הכולל כל החמשים, וכן ביאר מרן אלקי הבעש"ט, כשבאין לשער החמשים מתחיל עוד מ"ט שערים, הכולל מה שתחתיו ושער לעליון.

וזהו 'וספרת ל"ך' סודו שער החמשים, שיכוין להמשיך הארה משער החמשים לכל מ"ט ימי 'שבתת השנים', שכל שבע שבתת שנים שבע פעמים, כלם יהיו מאירים כספירים משער החמשים הנקרא ל"ך. ואח"כ כשתבוא לשנת יובל שער החמשים, אז יתחיל עוד מ"ט שערים, וזהו 'והיו לך' שער החמשים יהיה לך עוד ל'שבע שבתת שנים תשע וארבעים שנה' שכל זיי"ן חסדים וזיי"ן גבורות המתפשטין לתשע וארבעים, כולם יש להם שורש בשעת עליון שער החמשים, הכולל ארבעים ותשע של המתפשטין, והם מאירין בשל מטה, ובשנת היובל כולם עולין אל שורשם שבדעת.

וזהו כוונת רש"י, ופשוטו של מקרא יעלו לך חשבון שנות השמטות למספר מ"ט. שקבלנו ממרן הבעש"ט כשרש"י אומר ופשוטו של מקרא, כוונתו כשיהיה לך התפשטות הגשמיות ותפשיט עצמך מחומר הגס, אז תבין המקרא גם כן בדרך פנימי בהתפשטות גוף וחומר.

ובכאן כוונת רש"י 'יעלו ל"ך' שער החמשים שהוא 'חשבון' של כל 'שנות השמיטה', הכולל כל מה שתחתיו כשתבוא למדריגות יובל שער החמשים, אז 'יעלו לך למספר מ"ט', ששער החמשים כולל כל המ"ט כמו שבארנו והבן היטב, והוא ביאור אמיתי לכפל הלשון.

[אוצר החיים]

אֵל תִּקְוּ מֵאֵתוֹ נִשְׁרָ וְתַרְבִּית וְיִרְאֵת מֵאֵלֶיהֶם וְזֵי אֲזִיזָה עִמָּךְ (כה לו).

'ותרבית' מלא יו"ד. והענין שהלוקח ריבית אינו מאמין שיתרבה לו מאור אין סוף תוספת על מה שנגזר עליו על ידי ביטול והכנעה ויחוד, אלא לוקח ריבית שיתרבה לו על ידי תחבלותיו, ופוגם ביווד זעירא, ולכן לא יקום בתחיית המתים המלוה, אבל על הלוח אף שעושה איסור לאו, אין עליו עונש זה, בפרט שהלוח לפעמים כשלא ילוה לעצמו יהיה לו סכנת נפש.

ותהלה לאל, לא טעמתי ריבית מישראל, לא ליתן ולא ליקח אפילו על ידי היתר, וכך אני מבקש מבני ובני בני עד סוף כל הדורות שיתנהגו כך להלות בגמילות חסד.

[היכל הברכה]

מאורות רבותינו מקומרנא

אני יהוה אלהיכם אשר הוצאתי אתכם מארץ מצרים לתת לכם את ארץ פְּנֵן לְהִיֹת לְכֶם לְאֱלֹהִים (כה לח). 'להיות' מלא וא"ו. ודרשו בו (עיין כתובות קי:) לחיות, כמו מחיותה של שה (פסחים פט.), היינו שיתמשך עליהם חיות אלהות אור אין סוף להתענג על ה', באור וחיות אלהות של תורה ומצוות ציצית ותפילין וקריאת שמע ותפלה ותורה לשמה בעולם הזה ובתחיית המתים, היפך מן המלוה בריבית, בלא היתר גמור וברור על פי דעת הרב שלו שיורהו היתר גמור, ומלוה ג"כ בגמילות חסדים ומי שאינו עושה כן, בודאי בטוח שלא יקום בתחיית המתים, ויחוס על נפשו ויקיים 'מלוה ה' חונן דל' (משלי יט יז). ולדעתי עניה שיסכימו עמי בשמים ממעל, אמרינן (פסחים סח.). עתידים צדיקים שיחיו המתים. ולמי יחיו הא הקב"ה יחיה המתים בעצמו. אלא אותן שדינם שלא יקומו בתחיית המתים, והיו בחייהם דבוקים לתלמיד חכם אמת ולצדיק אמת שיש בכל דור ודור, והוא נסיון גדול לדבק עצמו בצדיק אמת והוא מן עבודת קשות שבמקדש, נסיון גדול שלבו מושך אותו הרבה ממנו כידוע ממרן הריב"ש טוב, ואם עמד בנסיון זה ויש לו דביקות בצדיק, עתידים צדיקים שיחיו המתים כל אנשים שהיו דבקים אליו באמת ובאהבה. אבל אותן שאינם דבקים בצדיק אמת והוא מלוה בריבית, והיה כערער בערבה לא יראה כי יבא טוב (ירמיה יז ו) באין פנים, כי היא מדריגה גדולה לכל העולם שיניח הגאווה שלו ויהיה דבוק בצדיק אמיתי, ויבקש כל זה מבעל הרחמים שירחם עליו, ואז טוב לו בזה ובבא, אמן כן יהי רצון. [היכל הברכה]

מאורות הסיפור החסידי

רבינו הגה"ק רבי יצחק יהודה יחיאל מקומרנא זי"ע, וש"ב הרה"ק רבי יהודה צבי מרוזדול זי"ע, עלו ברצונם לנסוע אל הרה"ק רבי ישראל מרוז'ין זלה"ה. ושניהם התחפשו לסוחרים בלבושם והתנהגותם, ואף את רבי יודל השוחט לקחוהו אתם לדרכם (כי היתה הנסיעה נמשכת ימים אחדים, ורבינו לא אכל בשר אלא משחיטתו). והתלבשו כאחד הפשוטים, וכך הגיעו לסאדיגורא, ויסורו לאחד מבתי המלון לנוח מדרכם.

עוד לא הספיקו לנוח והנה שליחו של הרה"ק מרוז'ין באו, ואמרו לבעל האכסניא שהרבי מבקש מן הצדיקים שבאו, לסור אליו מיד, כי הוא רוצה לקבל את פניהם. ענה בעל המלון, שלא סרו צדיקים למלון, ורק איזה סוחרים באו והנם נחים כעת. בעוד זמן מה חזר השליח ואמר בשמו של הרה"ק מרוז'ין שהוא מתכוון לאלה הסוחרים, ומבקשם שימהרו לבוא אליו.

כיון ששמעו כך, עמדו והחליפו את בגדיהם בגדי המשי שמדרכם ללבוש, והלכו לקבל את פניו. הרה"ק מרוז'ין הלך לקראתם וקיבלם בסבר פנים יפות ומאירות, ואמר להם: למה התחפשתם, וכי לא הרגשתי שצדיקי עולם עומדים לבוא אלי. ויצווה להביא כיבוד, ונתעסקו כמה שעות בשיחה עמוקה בדברים העומדים ברומם של עולם. כשביקש רבינו להיפרד ממנו, הזמינם להיות אורחיו לשבת. רבינו התנצל על שמשום סיבות שונות מוכרח הוא לחזור מיד, ונפרד ממנו באהבה רבה, אמנם הרה"ק מרוזדול נשאר שם לשבת.

בדרכו חזרה שאלהו השוחט: למה לא נעניתם לבקשת הצדיק להישאר כמו הרה"ק מרוזדול. ענה לו רבינו: מנהגנו ללבוש בגדי לבן בשבת, כמנהג רבותינו מלובלין ומזידיטשוב זי"ע, ואיני רוצה לשנות ממנהגי, ולנהוג כך בפני צדיק זה שאינו נוהג כך, ייראה כאילו נוהג אני רבנות במקומו, ומשום כך אף על תשוקתי לשבות אצלו שבת אחת ולראות דרכו בקודש נמנעתי מכך.

העלון יוצא לעילוי נשמת

משה בן יוסף	נעמי בת חיים	שרה בת חיים	אברהם בן חיים	ציון בן אברהם	עזרא בן יוסף	אברהם בן יוסף
ז"ל	ז"ל	ז"ל	ז"ל	ז"ל	ז"ל	ז"ל

הלכות מעשה הקרבנות להרמב”ם

הלכות מעשה הקרבנות פרק ו

א מצות עשה לעשות העולה, כמשפטה הכתוב בתורה. וכיצד מעשה העולה: שוחט וזרק הדם כמו שבארנו, ומפשיט, ומנתח; ומקטיר כל הנתיחים על גבי המזבח, שפאמר ”והקטיר הכהן את-הכל המזבחה” (ויקרא א, ט).

ב צמר שבראשי כבשים, ושער שזקן התישים, והעצמות, והגידים, והקרניים, והסלפים--בזמן שהן מחבריו-מקטירין הכל, שפאמר ”את-הכל” (ויקרא א, ט); ואם פרשו--לא יעלו, שפאמר ”ועשית עלתיד הבשר והדם” (דברים יב, כז). וכלן שפקעו מעל המזבח, לא יחזיר; וכן גחלת שפקעה מעל המזבח, לא יחזיר.

ג אברים שפקעו מעל המזבח--אם יש בהן ממש--אפלו פקעו אחר חצות הלילה, יחזיר: שפאמר ”על מוקדה על-המזבח כל-הלילה” (ויקרא ו, ב). ואם אין בהן ממש--אפלו פקעו קדם חצות, לא יחזיר. נתהרד הבשר, ונבש עליון פער, ופקעו קדם חצות--יחזיר; אחר חצות, לא יחזיר.

ד כשמתח אברי העולה, מוליכין את כל הנתיחים לכבש, ומולחין אותן שם. ואחר כך מעלין כל האברים לראש המזבח, ומסיר גיד הנשה בראש המזבח, ומשליכו על גבי הדשן שבאמצע המזבח; וזרק כל האברים על האש, שפאמר ”הבשר והדם” (דברים יב, כז)--כשם שהדם בזריקה, כך כל הבשר בזריקה. ואחר שזרקו, חוזר ועורד אותן על האש--שפאמר ”וערד הכהן, אתם” (ויקרא א, יב). ואברים שצללו, ואחר כך העלו למזבח--אין בהם משום ריח ניחוח. ה ביצד מנתחין את העולה: לא היה שובר את הרגל, אלא נוקבו, ותולה בו, ומפשיט; ואם היה שור, מפשיטו בלא תלנה. ומפשיט, עד שהוא מגיע לתנה; חתך את הראש, ונתנו לכהן; וחתך את הכרעים, ונתנו לאחר; והשלים את ההפשות. וקרא את הלב, והוציא את דמו; וחתך את הידים, ונתנו לאחר. עלה לרגל הימנית; חתכה ונתנה לאחר, ושתי ביצים עמה.

ו ואחר כך קורע את ההמה, עד שיגלו המעים; ונטל את הפדר ונתנו על הראש מלמעלה, על בית השחיטה; ונטל את הקרבים, ונתנו לאחר. [ו] הולך ומדיחן במים, שפאמר ”והקרב והכרעים, ירחף במים” (ויקרא א, ג)--לא בינו, ולא במזג, ולא בשאר משקין; וכל המימות פשרין.

ז כמה מדיחין: הכרס, מדיחין אותה בבית המדיחין כל צרכה. הקרבים, אין פחות משלושה פעמים. ומדיחין אותן על שלחנות שלשים שבין העמודים. ח [ז] נטל את השפין, והפריש את הריאה מן הכבד, ואצבע הכבד מן הכבד; ולא מזיז את הכבד ממקומה. ונוקב את התנה, ונתנו לאחר. ועלה לדפן הימנית; וחותך ויורד עם השזרה, ולא יגע בשזרה, עד שהוא מגיע לשתי צלעות רכות; חתכה ונתנה לאחר, והכבד תלמה בה.

ט [ח] בא לו לגרה; הניח בה שתי צלעות מכאן ושתי צלעות מכאן, ונתנה לאחר, ונתנה להלב והראה תלויין בה. בא לו לדפן השמאלית, והניח בה שתי צלעות רכות מלמעלה ושתי צלעות רכות מלמטה; וכך היה מניח בחברתה. נמצא מניח בשתי הדפנות ארבע צלעות בזו, וארבע בזו. חתכה, ונתנה לאחר, והשזרה עמה, והשחול תלוי בה.

י [ט] בא לו לעק; חתכו, ונתנו לאחר, והאליה, ואצבע הכבד ושתי כליות עמה. נטל את הרגל השמאלית, ונתנה לאחר. וכסדר הזה מפשיטין ומנתחין כל עולת בהמה, ואלו הן הנתיחין האמורין בתורה ”ונתח אתה, לנתחיה” (ויקרא א, ו).

יא [י] בכמה מוליכין את האברים לכבש--אם מן הצאן היא העולה, מוליכין אותה ששה. [יא] הראשון בראש וברגל--הראש בימינו, וחסמו כלפי זרועו, וקרניו בין אצבעותיו, ובית שחיטה למעלה והפדר עליה; והרגל שלמין בשמאלו, ובית עורה לחוף.

יב השני בשתי הידים--שלמין בימינו, ושלשמאל בשמאלו; ובית עורן לחוף. [יג] השלישי בעקץ וברגל--העקץ בימינו, והאליה מלדלת בין אצבעותיו, ואצבע הכבד ושתי הכליות, עמו; והרגל שלשמאל בשמאלו, ובית עורן לחוף.

יג [יד] הרביעי בחזה ובגרה--החזה בימינו, והגרה בשמאלו וצלעותיה בין אצבעותיו. [טו] החמישי בשתי דפנות--שלמין בימינו, ושלשמאל בשמאלו; ובית עורן לחוף.

יד [טז] הששי בקרבים ונתוין בבזך, וכרעים על גביהן מלמעלה--אם היתה העולה כבש או עז; אבל אם היתה איל, מוליכין הקרבים שנים. וכן הסלת שלסטיקה ביד אחד, והיניו ביד אחד; ואם היה איל, הסלת בשנים והיניו בשנים. [יז] נמצאת למד שהכבש או העז, מוליכין אותו שמונה למזבח; והאיל, מוליכין אותו אחד עשר.

טו [יח] השור, מוליכין אותו עשרים וארבעה--הראשון מוליך את הראש, והשני והשלישי מוליכין הרגל שלמין, והרביעי והחמישי מוליכין את העקץ, והששי והשביעי מוליכין את הרגל שלשמאל, והשמיני מוליך את החזה; והגרה מוליכין אותה שלוש, תשיעי ועשירי ואחד עשר; שתי הידים בשנים, ושתי הדפנות בשנים, והקרבים והסלת והיניו בשלושה שלוש: הרי עשרים וארבעה.

טז [יט] ולמה לא יחלקו האבר הגדול שלשור לחלקים--שהרי נאמר ”לנתחיה” (ויקרא א, ו), ולא נתחיה לנתיחים. כמה דברים אמורים, בעולת הצבור; אבל עולת היחיד--אם רצו להוליד נתחיה בפחות מאלו או ביותר, מוליכין.

יז [כ] עולת העוף, ביצד היתה נעשית: עולה לכבש ופונה לשובב, ובא לו לקרן דרומית מזרחית, והיה מולק שם את ראשה ממול ערפה, ומבדיל; ואם לא הבדיל, פסולה. וממצה דם הראש ודם הגוף על קיר המזבח, למעלה מן החוט שבאמצע המזבח; ואם מצה דם הראש, ולא מצה דם הגוף--פסולה; מצה דם הגוף, ולא מצה דם הראש--כשרה.

יח [כא] ונטל את הראש, ומקיף בית מליקתו למזבח; וסופגו במלח, וזרקו על גבי האשים. ובא לו לגוף, והסיר את המראה והעור שעליה בידו, עם הנוצה, ואת בני מעים היוצאין עמה; והשליכן לבית הדשן. [כב] ”ושע אתו בכנפיו” (ויקרא א, יז), בידו בלא סכין. ואינו צריך להבדיל, שפאמר ”לא יבדיל” (שם); ואם הבדיל, כשר. וסופגו במלח, וזרקו על גבי האשים.

יט לא הסיר את המראה, ולא את הנוצה, ולא את בני מעים, ולא ספגה במלח--כל ששנה בה מאחר תמצית הדם, כשרה.

כ [כג] ביצד מולקין: קוצץ ויורד בצפרן ממול ערף--אם רצה להוליד ולהביא, מוליך ומביא; ואם רצה להיות זורס ויורד בצפרן, זורס. ואם נקרו השימניו, אינו חושש. וחותך שרחה ומפקת בלא רב בשר--שאם חתך רב בשר, הרי זו מתה קדם שיגיע לשימניו; וצריך לחתך שני השימניו בעולה, כשהוא יורד. והמולק בסכין, או מן הצדדין--אינה מליקה, אלא כמי שחנק או נחר. וכל הערף כשר למליקה.

"עשירית האיפה" על תורת כהנים

מאת הנשר הגדול אספקלריה המאירה שר התורה
מרן רבינו קוה"ק יצחק יהודה יחיאל זצלה"ה זיע"א
האדמו"ר מקאמרנא

"אל תונו איש את אחיו" כיצד אם היה בעל תשובה לא יאמר לו זכור מעשיך הראשונים מה היו. ואם היה בן גרים, לא יאמר לו זכור מה היו מעשי אבותיך. (תורת כהנים) ושם אונאה יונח על מי שטעה (הטעה) עצמו וסובר שהוא חפץ טוב ודבר מושלם. והוא טועה עצמו בזה. ובזה יוכלל גם מי שאינו משכיל על דרכיו ואינו שוקלם בפלס, וסובר שכבר השיג השלמות. ועל כולם בא אזהרת "אל תונו איש את אחיו", בין אם מכרת לו חפץ טוב אל תגרום לו לטעות שהוא סובר שחפץ זה שווה כך והוא אינו שווה, ובזה גרמת לו אונאה וטעות, וזהו אל תונו איש את אחיו. במה שהוא אחיו ותומך עצמו עליו שלא יטעה אותו והוא מטעה אותו...."

[עשירית האיפה דף קמ"ג:]

משניות סדר קודשים - מסכת זבחים פרק ז

ז,א חטאת העוף שעשאה למטון, כמעשה חטאת לשם חטאת--כשרה; כמעשה חטאת לשם עולה, כמעשה עולה לשם חטאת, כמעשה עולה לשם עולה--פסולה. עשאה למעלה--כמעשה כולן, פסולה.

ז,ב עולת העוף שעשאה למעלן, כמעשה עולה לשם עולה--כשרה. כמעשה עולה לשם חטאת--כשרה, ובלבד שלא עלת לבעלים; כמעשה חטאת לשם עולה, כמעשה חטאת לשם חטאת--פסולה. עשאה למטון, כמעשה כולן--פסולה.

ז,ג וכולן אינן מטמאות בבית הבליעה, ומועלין בהן--חוץ מחטאת העוף שעשאה למטון, כמעשה חטאת לשם חטאת.

ז,ד עולת העוף שעשאה למטון, כמעשה חטאת לשם חטאת--רבי אליעזר אומר, מועלין בה; רבי יהושוע אומר, אין מועלין בה. אמר רבי אליעזר, מה אם חטאת שאין מועלין בה לשמה, כששינה את שמה, מועלין בה--עולה שמועלין בה לשמה, כששינה את שמה, אינו דין שימעלו בה. אמר לו רבי יהושוע, לא, אם אמרת בחטאת ששינה את שמה לשם עולה, שכן שינה את שמה לדבר שיש בו מעילה--תאמר בעולה ששינה את שמה לשם חטאת, שכן שינה את שמה לדבר שאין בו מעילה. אמר לו רבי אליעזר, והרי קודשי קודשים ששחטן בדרום, ושחטן לשם קודשים קלים וכיחו, ששינה את שמן לדבר שאין בו מעילה, ומועלין בהן--אף אתה אל תתמה על העולה, שאף על פי ששינה את שמה לדבר שאין בו מעילה, שימעלו בה. אמר לו רבי יהושוע, לא, אם אמרת בקודשי קודשים ששחטן בדרום, ושחטן לשם קודשים קלים, שכן שינה את שמן לדבר שיש בו איסור והיתר--תאמר בעולה ששינה את שמה לדבר שכולו מותר.

ז,ה כל הפסולין שמלקו--מליקתן פסולה, ואינן מטמאות בבית הבליעה. מלק בשמאל או בליה, שחט חולין בפנים, וקודשים בחוץ--אינן מטמאות בבית הבליעה. מלק בסכין, מלק חולין בפנים, וקודשים בחוץ, תורין שלא הגיע זמן, ובני יונה שעבר זמן, שישב גפה, ושנסמית עינה, ונסקטעה רגלה--מטמא בבית הבליעה. זה הכלל--כל שהיה פסולה בקודש, אינה מטמא בבית הבליעה; לא היה פסולה בקודש, מטמא בבית הבליעה.

ז,ו מלק, ונמצא טריפה--רבי מאיר אומר, אינה מטמא בבית הבליעה; רבי יהודה אומר, מטמא בבית הבליעה. אמר רבי מאיר, מה אם נבלת בהמה שהיא מטמא במגע ובמשא, שחיטתה מטהרת טריפתה מטומאתה--נבלת העוף שאינה מטמאה במגע ובמשא, אינו דין שתהא שחיטתה מטהרת טריפתה מטומאתה. מה מצינו בשחיטתה שהיא מכשרתה לאכילה, ומטהרת את טריפתה מטומאתה--אף מליקתה שהיא מכשרתה לאכילה, תטהר טריפתה מטומאתה. רבי יוסי אומר, דייה נבלת בהמה--שחיטתה מטהרת, לא מליקתה.

יהי רצון מלפניך ה' אלוקינו ואלוקי אבותינו
שייבנה בית המקדש במהרה בימינו ותן חלקנו בתורתך
ושם נעבדך ביראה, כימי עולם, וכשנים קדמונית.

